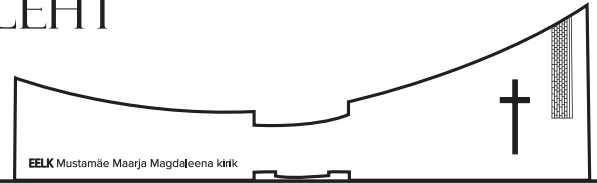

EELK MUSTAMÄE MAARJA MAGDALEENA KOGUDUSE AJALEHT

NR 10 (36)
OKTOOBER 2021

Ma annan teile uue käsu: armastage üksteist! Nõnda nagu mina teid olen armastanud, armastage teiegi üksteist! Jh 13:34

PALVE

Peeter Vardja

Olen kristlikust kodust pärit ja palve on olnud mu päevade osa lapsest saadik.

Elus olen kuulnud igasuguseid palveid: eestpalveid, tänupalveid, söögipalveid ja muid palveid. Kord olime Ühinenud Piibliseltside pidulikul õhtusöögil Saksamaal, Heidelbergis. Piibliseltside juht pidas piduliku söögipalve. See tuli välja nii ilus, et pärast kõik tänasid teda, kui ilus see ikka oli.

Kas palve on kahekõne Jumalaga? Või monoloog Jumalale? Kas palve on vaga ilukõne, millega antakse edasi vaimulikku informatsiooni kogudusele või muule inimrühmale? Õnnistuspalvet saab paluda nii hobustele kui ka rügemendi lipule...

Kord olin Inglismaal. Olin väikebussiga. Ega väga ülekoormatud ta seekord ei olnud. Aga tagaratas oli mutritest lahti tulnud ja veeres bussi alt ära. Sadas tihedat Inglismaale omast vihma. Üritasin kadunud mutreid tee äärest üles leida, et ratast tagasi alla panna. Tungraud läks katki. Vihma ikka sadas. Kuidagi ratast alla ei saanud. Tuli politsei. Pani tee kinni. Suunas liikluse teisele teele. Ikka ei saanud autot korda. Politsei kutsus äravedajad. Kohale tuli neli äravedamisautot. Esimene neist sai töö endale ja vedas mu bussi linnalähedasse autotöökotta. Mind jäeti sinna maha, kus auto katki läks. Olin ilusas mereäärses kohas ühe Inglismaa linna lähedal, aga määrdunud ja läbimärg. Temperatuur kuskil 10 kraadi. Kõndisin jala linna. Tund aega kõndisin. Veel külmem ja märjem oli olla. Läksin ühte hotelli, ei olnud vabu kohti. Teises sama lugu. Oli sügis ja ma ei usu, et neil ühtegi vaba kohta polnud. Kolmandas hotellis rääkisin oma loo ära ja tõestasin, et olen maksevõimeline ükskõik millise hinna eest tuba rentima. Sain toa. Lasksin siis vanni sooja vett täis. Seljas olnud väheseid riideid polnudki mõtet ära võtta, olid määrdunud ja läbimärjad. Hüppasin koos kõigega vanni. Kui hea oli lõpuks sooja saada. Siis jäin televiisorit vaatama. BBC saade oli palvetamisest. Kirjeldati ja näidati, kuidas on läbi ajaloo palvetatud ja kuidas üle maailma praegu palvetatakse. Kuidas palvetavad loodususku inimesed, kuidas nelipühilased, kuidas luterlased, kuidas palvetavad erinevad moslemid viis korda päevas, kuidas

Foto: Jaana Maria Ungu

palvetavad budistid ja muud idamaa usutegelased. Kõik palvetavad. Palvetavad ka need, kelle usus pole Jumalat, ja need, kellel on palju jumalaid. Palvetatakse pühakute poole, Neitsi Maarja poole. Hindu naine läheb templisse, mis on lilledega kaetud, ja pisarsilmi palvetab tund aega. See film kirjeldas, et mitte ainult kristlased ei palveta. Miks ikka budist paneb üles neid miljoneid palveveskeid, mis vee või tuulega palveid ringi ajavad? Kui sel tegevusel poleks tulemust, siis vaevalt ta seda teeks.

Teised palvetavad ehk palju rohkemgi kui kristlased. Huvitav, kui palju luterlased tavaliselt palvetavad?

Mida ma sellega öelda tahan? Tean, et palveid kuuldakse. Tean ja olen kogenud, et ainult sügavalt südame põhjast tulnud palvet arvestatakse. Aga olen kogenud sedagi, et tühine palve saab vastatud. Näiteks kaotas olulise autovõtme rohu sisse. Otsi nagu nõela heinakuhjast. Aga siis palvetad, et „Jumal näita mulle, kus see võti on”. Kohe vaatad maha ja seal ta on. Vahel tekib küsimus, kuidas see võimalik on. Palvetad Jumala poole, aga võibolla vastab näiteks kaitseingel. Mina ei tea! Aga asi toimib.

Miks siis maailm palvetab? Kas valu ja viletsus on nii suur, et kuskilt oleks hädasti abi vaja? On südamevalu lähedaste pärast nii palju, et äkki keegi kuskilt aitab? Või tervis ei taha kuidagi korda saada – ehk keegi saab tervendada?

Või tahad rõõmu kellegagi jagada. Täna kedagi, sest leiad, et ilma abita ei oleks mõni asi võimalik olnud. Täna, et kõigele vaatamata on elupäevi juurde antud. Põhjusi on palvetamiseks nii palju.

Inimkond on palvetanud aegade algusest alates. Arvan, et inimesed palvetasid juba enne rääkimist. Ei ole palve veel kellelegi halba teinud.

KOGUDUSE OSADUSE SALADUS

Ülle Reimann

Kõik meie koguduse liikmed on saanud meililisti kaudu kutseid koguduse kokkusaamistele. Kutsume osalema mitmesugustes tegevustes, tulema nii kogu perega kui ka üksi koguduse osadusse. Võib-olla on nii mõnigi koguduse liige vahel mõelnud, milleks me kõike seda teeme. Mis teeb koguduse osaduse eriliseks ja mida igaüks võib siit leida?

Igaühele meist on antud erinevad anded. Nende annete oskuslik kasutamine on edu võti kõigis

meie tegemistes. Annete rakendamine ühiskonnas annab perele leiva lauale, tagab edu ning positsiooni. Oma annetega võime saavutada väga palju, kuid on midagi sellest kõigest olulisemat - just see, mida meie hing vajab, milleks oleme kõik tulnud Issanda juurde, saanud ristitud ning liitunud kogudusega. Oma annete kasutamine koguduses avab iga liikme elus midagi hoopis sügavamalt meie argielus kogetavast - kristliku osaduse saladuse, kuna Püha Vaim on nähtamatuna selles osaduses kohal ja aitab kasvada Kristuse armastusse. Armastus on Jumala loomus, loov vägi, mis on tegev igas kristlases.

Apostel Paulus kirjutab 1. sajandi kogudusele:

„Tema (Kristus) on see, kes on pannud mõned apostleiks ja mõned prohveteiks ja mõned evangelistideks, mõned karjaseiks ja õpetajaiks, et pühi inimesi valmistada abistamistööle Kristuse ihu ülesehitamiseks, kuni meie kõik jõuame usu ja Jumala Poja tundmise ühtsusesse, saades täismehiks Kristuse täisea mõõtu mööda, et me ei oleks enam väetid lapsed, keda pillutab ja kõigutab iga õpetusetuul, et inimliku pettemänguga eksitusse kavaldada, vaid et me tõtt rääkides armastuses kasvaksime kõigiti selle sisse, kes on pea - Kristus. Temas on kogu ihu liidetud kokku ja hoitakse koos kõigi üksteist toetavate liikmete abil, nii nagu on iga üksikliikme ülesanne. Sel viisil saab ihu kasvujõu iseenese ülesehitamiseks armastuses.” Ef 4: 11-16

Paulus nimetab kõiki kogudusega liitunud pühadeks inimesteks. Samuti räägib Paulus kasvamisest, täpsemalt vaimsest kasvamisest, armastuses kasvamisest, võib öelda ka - pühaduse poole kasvamisest. Usus, täpsemalt Kristuses täiskasvanuks saanut ei heiduta enam eriarvamused ega inimeste õpetused.

Koguduse osaduses õpime kõik eriarvamustega kaaslaste aktsepteerimist. Ütlen meelega, et me kõik õpime, sest ka vaimulikud õpivad ja kasvavad koguduse osaduses koos kõikide liikmetega. Kasvamise hõlmab nii Pühakirja kui ka Jeesuse elu ning õpetuse paremat tundaõppimist, palveelu, müstikat, turvalist

osadust koguduse keskel, kuuluvust. Oleme kõik erinevad oma annete ja vajaduste poolest. Selleks toimuvadki koguduses erinevad üritused ning alati on ruumi tegevustele, mis ootavad eestvedajaid, julgeid pealehakkajaid väikegruppide, kodugruppide kokkukutsumiseks ja juhtimiseks. Koguduse juures on alati midagi teha, alates kõige väiksematest tegemistest, nii nagu meie endi koduski. Kirik ja kogudus ongi ju koguduse vaimulik kodu.

Igal **pühapäeval Jumalateenistusel** on võimalus osa saada vaimulikust sõnumist ning osadusest Issanda ja üksteisega armulauasakramendi läbi. Ühine laul ja palve liidab koguduse üheks tervikuks. Pea iga pühapäeval on võimalik pärast jumalateenistust mõtteid vahetada ühise toidulaua ümber või vestelda vaimulikega mistahes küsimustes.

Alati on võimalus tulla **individuaalselt** vaimuliku juurde, kui on mure või vajatakse hingeabi.

Eraldi toimuvad **üritused koolilastele ja mudilastele** (pühapäeval kell 12) ning **noortele**.

Dr Jaan Lahe loengud ning nõndanimetatud **järeleler** on ääretult huvitavad ning laiahaardelised, mõistmaks sügavuti käsitletavaid teemasid ning andes vastuseid eksistentsiaalsetele küsimustele.

Palveosaduse saab tulla reedeõhtuteks väljakuulutatud **palvustele Taize lauludega** ning ka järeleleri tunni lõpus on armulauaga palvus.

Teisipäevane **eine Piibli ja palvega** sobib neile, kes pühapäeval ei ole hõivatud. Igaüks saab anda oma panuse heakorratöösse koguduses sees ning kiriku ümbruses. Peale seda oleme ühiselt palveosaduses, ühise söögilaua ümber maitseme tervislikku einet ning sellele järgneb mõtisklemine järgmise pühapäeva jutluseteksti üle.

Oleme justkui perekond, kes koguneb päevaste kokkuvõtete tegemiseks toidulaua ümber. Koguduses toimub see mitmel tasemel. Pea kõik koguduse kokkusaamised toimuvad ühise toidulaua ümber ning pühapäeval armulauas toidab Kristus meid taevase leivaga. Kui inimene lahkub, naeratus näol ning sära silmades, on Püha Vaim teda sügavalt puudutanud, isegi kui inimene tunneb ennast lihtsalt rahuliku või õnnelikuna.

Paulus ütleb, et Kristuse ihu püsib koos vaid üksteist toetavate liikmete abil. **Seepärast püsib ka meie kogudus koos niikaua, kuni tuleme koguduse osadusse, hoolime üksteisest, tunneme huvi kaaslaste käekäigu vastu ning oleme valmis teineteist toetama.**

KOGUDUSE MAJANDUSLIK OLUKORD SÕLTUB ANNETAJATEST

Tiina Klement

Minu käest on mitmed inimesed küsinud: „**Kuidas te kirikus majanduslikult toime tulete? Kust te raha saate? Kas riik või omavalitsus toetavad kogudusi?**” Otsustasin seetõttu veidike selgitada, kuidas me koguduses hakkama saame ja rahadega toimetame.

"ANNETAMINE ON NAGU PALVE"

Kõige lühem ja ausam vastus esimesele küsimusele oleks, et tuleme toime Jumala armust. See on nagu viie leiva ja kahe kala loos, et vähesest saab palju, kui igaüks panustab. Küsisin ühel õhtul kodus Kaimo käest annetamise kohta. Ta vastas: „Annetamine on nagu palve. Kui panen korjanduskarpi 10 eurot, siis mõtlen selle suuremaks. Mõtlen leibade ja kalade ime peale ja palun, et see sünniks.” Vägev! Me õnnistame oma väikest korjandust igal pühapäeval enne armulauda ja palume, et see võiks vilja kanda Jumalariigi töös. Ja nii see ime sünnib korduvalt nädalast nädalasse, aastast aastasse, et kiriku kommunaalid ja palgad saavad makstud, küünlad põlevad, teelaud on alati kaetud, jõululingid lastele tehtud ja aasta lõpus jääb pisut veel ülegi. Tihti imestan, et raha jätkub üheks ja teiseks – tänan Jumalat, et Jeesuse ajal toimunud imed sünnivad ka praegu.

Kui nüüd aga konkreetsemalt rääkida, siis meie Mustamäe kogudus on suurenenisti elanud Norra Misjoniseltsi toetusest, kellega iga kolme aasta tagant teen uue koostöölepingu. Norra Misjoniselts omakorda saab raha kogudustelt, kes pühapäevastel jumalateenistusel korjavad tavaliste kirikuliste käest annetusi misjonitööks Mustamäel. Toetajate leidmiseks olen alates aastast 2008 suhelnud pidevalt umbes kümne või enamagi kogudusega, kirjutanud neile lugusid meie koguduse tööst, saatnud fotosid ja videoklippe, mis inspireeriksid sealseid koguduse liikmeid annetama. Ja Norra koguduste liikmed annavad rõõmuga misjonitöö heaks.

Toetus, mis tuleb Norra Misjoniseltsi käest, on katnud meie koguduse kommunaalkulud ja kuni pooleteise töötaja palga. Kuid meil on koguduses tööl viis inimest, lisaks kulub raha laste- ja noortetööle ning samuti on vaja teha kulutusi kontori- ja muude tarvete ning praktiliste tööde eest tasumiseks. Seega Norra Misjoniseltsi toetusest ei piisa koguduse ülalpidamiseks.

Teine oluline sissetulek ongi liikme-annetused ja pühapäevased korjandused. Kuna kogudus on väike ja samuti on väike nende liikmete arv, kes kogudust rahaliselt toetavad, siis on see osa suhteliselt tagasihoidlik ja veidike murettekitav. Ideaalpildis peaks koguduse liikmed kogudust ülal pidama. Summadest ma siinkohal täpsemalt kirjutama ei hakka. Meie viimaste aastate aruanded on üleval koguduse kodulehel, sealhulgas meie tulud ja kulud.

Kolmas oluline sissetulek tuleb nii Eesti kui ka välismaa eraisikutelt, kes pole küll meie koguduse liikmed, kuid

vahel annetavad koguduse töö heaks. Neid annetusi vastu võttes valdab mind alati tohutult rõõmus üllatus. Samuti oleme saanud väiksemaid toetusi Soomest ja Saksamaalt.

Tänan püsivalt iga annetaja eest ja hoian neid palves.

ANDMINE ON USALDUS

Kokkuvõttes, koguduse majanduslik olukord sõltub annetajatest. Annetusi ei saa kunagi lõpuni ette planeerida, elame üksnes lootuses, et neid jätkub ja tuleb ka juurde.

Meie jaoks on pakkunud väljakutset seegi, et oleme paralleelselt pidanud annetusi koguma kiriku ehituseks. Samas pole me saanud kirikut veel täielikult kasutada ja seega pole kogudus saanud eriti kasvada. **Seda enam on oluline, et meie, kes me oleme koguduse liikmed täna, jääksime ustvaks igal ajal.** Usun kindlalt, et see, mida keegi Jumala riigi heaks annab, ei lähe kunagi tühja. Paljud asjad siin elus võivad halvasti minna, kuid kes Jumalariigist kinni hoiab ja selle kasvamiseks ka panustab, sellele tuleb lõpuks kõik heaks.

Norra Misjoniselts on lubanud meid toetada veel kaks aastat. Edasi ma ei tea, mis saab. Loodan, et need, kes täna koguduses tööd teevad, saavad seda teha ka kahe aasta pärast ja kirik ei pea jääma suletuks raha puudumise pärast. **Seetõttu panen kõigile meile südamele – annetagem jõudumööda, aga ustavalt.** Ükskõik, mis summa sa annetuseks valid, sinu annetus on väga oluline. Tee püsikorraldus, kui midu meelest läheb. Ja annetust tehes mõtle, et see kasvab suureks.

Eesti riik ja omavalitsus koguduste tööd majanduslikult ei toeta, seega on meie kiriku majanduslik toimetulek iga koguduse liikme kätes.

Tunnistan ausalt, et mina noore kristlasena annetasin esimestel aastatel nii vähe kui võimalik, sest ma ei saanud aru selle vajalikkusest iseenda jaoks. Tegin oma liikmeannetuse küll kohusetundlikult alati ära, kuid ainult miinimumi. Ühel hetkel aga taipasin, et tegelikult pole mul ju üldse enda raha – see raha, mida ma enda omaks nimetan, on tulnud kõik ülevalt. Seda mõistes tahtsin kohe poole oma sissetulekust kirikule anda, kuid seegi polnud õige mõtlemine. Jumal ei nõua meilt midagi, mis meile üle jõu käib. Anda tuleb mõistlikult – mitte nii, et seda poleks märgatagi, kuid ka mitte liiga palju, et see mulle koormaks osutub.

Kui hakkasin igakuiselt annetama, siis avastasin äkki, et sellel andmisel on mu elule eriline õnnistus. Tavaliselt tuleb õnnistus tagasi kuskilt hoopis mujalt ja siis, kui ma seda üldse oodata ei oska. Eks iga inimene peab andma nii palju, kui tal südames leidub. Andmine on usaldus – ma usaldan oma hinge, vaimu ja mõtted sellesse lootusesse, mis meil kirikus on.

LEERITUND 4: PATT JA LUNASTUS (3. OSA)

Jaan Lahe

KURI JA SAATAN VANAS TESTAMENDIS JA TESTAMENTIDE VAHELISEL AJAL

Küsimus kurjusest on üks inimeksistenti põhiküsimusi. Nagu kõik usundid, nii on püüdnud sellele küsimusele vastata ka muistse Iisraeli usund. Nagu teistes vanades Lähis-Ida usundites, nii on ka Iisraeli usundis olnud kujutus mitmesugustest kurjadest olenditest, kellest võib lähtuda inimesele osaks saav halb. Sellised deemonlikud olendid on näiteks päeval ja öösel tegutsevad haigusevaimud, keda mainitakse Ps 91:5. Erinevat liiki deemoneid mainitakse Vanas Testamendis veelgi, kuid nende puhul ei räägita, et nad kahjustaksid inimesi. Palju sagedamini võib Iisraeli usundi arusaama järgi lähtuda inimest tabav halb Jumalast. Vana Testament on täis lugusid sellest, kuidas Jumal inimesi karistab. Prohvet Aamose raamatus (8. saj eKr) on retooriline küsimus: „Kas linnas juhtub õnnetus, mida Jahve ei ole teinud?“ (Am 3:6) ja veel Deuterokesaja oli veendunud, et kõik, nii hea kui ka kuri, tuleb Jahve käest: „Tema loob valguse ja pimeduse, toob õnne ja õnnetust“ (Js 45:7). Hiljem asendus see veendumus aga arusaamaga, et halb ei lähtu Jumalast, vaid ühest tema kaaskondlasest, kellest hilisel hellenismiajal saab Jahve antipood ja vastane. See olend on saatan (hbr *satan*).

Esmakordselt mainitakse saatanat pärast eksiiliaja lõppu (Sk 3:1 jj; Ii 1:6 jj; 2:1 jj), ent selle aja tekstides ei ole ta veel Jumala vastane, vaid üks tema õukondlastest, kes ilmub Jumala ette audientsile, annab Talle aru ja saab Temalt käskusid (nii Ii 1:6 jj; 2:1 jj). Teda peetakse avalikuks pealekaebajaks, nagu need tegutsesid Muinas-Ida õukondades. Saatana ülesanne on kanda inimeste süü Jahve ette ja tema nimetust, mis tähendab „vastane“, on mõistetud kui tiitlit või funktsiooni. Ent esialgu ei olnud ta mitte Jumala, vaid süüdi oleva inimese vastane. Vanas Testamendis on vaid üks koht, kus saatan esineb pärisnimenäna (sellele viitab artikli puudumine) – 1Aj 21:1. Seal räägitakse sündmusest, millest on juttu ka 2Sm 24:1, kus Jumal teeb Taavetile korralduseks, et too loeks üle rahva. 1Aj 21:1 ei tee selleks aga korraldust Jumal, vaid saatan õhutab kuningat rahvast loendama.

Kõige kurja allikaks, haiguste ja õnnetuste põhjustajaks saab saatan aga alles testamentide vahelisel ajal, mil temast saab ka pattulangemise algataja. Tollal tekkinud ilmutuskirjanduses ilmub esmakordselt idee inglite langusest. Selle põhjustas kas inglite soov

anastada Jumalale kuuluvat võimu, st nende katse tõugata Jumalat troonilt, või inglite iha inimnaiste järele. Viimane teooria toetub peatükis 1Ms 6:4 jumalike olendite („Jumala pojad“) mainimisele – nende ja maiste naiste ühendustest olevat tekkinud hiiglased. Apokalüptilises pärimuses saab läbikukkunud paleepöörde algatanud inglise saatan, kes heidetakse taevast välja ning Jumal annab talle piiratud ajaks võimu inimeste üle. Langenud ingli kaaskondlastest saavad kurjad vaimud ning viimastega hakatakse samastama ka inglite ja naiste ühendusest sündinud hiiglast. Esmakordselt Etioopia Eenoki raamatus (2. saj eKr, kuulub Abessiinia kirikus Vanasse Testamenti) esineva inglite langusest kõneleva pärimuse valguses hakati ümber tõlgendama ka varasemaid piiblikeste. Nii sai näiteks Js 14:12-15 leiduvas pilkelaulus Paabeli kuninga kohta mainitud „helkjas koidutäht“ – kellega laulus võrreldakse kuningat – taevast langenud saatan, kelle ladinakeelne nimi Lucifer (sõnasõnalt „valguse kandja“) tähendas algselt koidutähte ehk planeet Veenust. Tolle nimetuse sai saatan kristlikus traditsioonis, kus laul Paabeli kuninga langemisest tõlgendati ümber kirjelduseks saatana langemisest. Ka Uues Testamendis kohtub käsitlust saatanast, mille taustaks on apokalüptiline kirjandus – saatan on siin selle maailma või ajastu valitseja (vt näit Jh 12:31; 14:30; 2Kr 4:4 nimetab Paulus teda koguni „praeguse ajastu jumalaks“), kellest pärineb kõik kuri ja kelle võim lõppeb siis, kui Jumal sellele lõpu teeb.

Uues Testamendis leidub ka kirjeldus saatana väljaajamisest taevast, mille tulemusena ta omandas võimu maa peal elavate inimeste üle (Ilm 12:7 jj).

Jeesus kuulutab Jumala kuningriigi tulekut, millega kaasneb kurjade vaimude väljaajamine inimestest (antiikajal peeti inimestesse sisenedud kurje vaimu mitmesuguste haiguste põhjustajaks). Niisiis tähendab Jeesuse kuulutus sõnumit sellest, et on alanud vana, patu ja kurjuse valitsuse all oleva ajastu lõpp ning uue ajastu algus, mil Jumal asub taas valitsema kuningana inimeste üle – siit ka mõiste „Jumala kuningavalitsus“. Kurja probleem leiab seega lahenduse Jumala valitsuse saabumisega, mis on Jeesuse tulekuga juba alanud (vt näit Lk 11:20; Mt 12:28).

(järgneb)

Tartu aparaaditehase sein.
Foto: Jaana Maria Unga

MISSIO LÄÄNEMAA 2021 PEREPÄEV

Missio Läänemaa raames toimus 21. augustil Haapsalus Jaani kiriku hoovis perepäev „Vana aja lood“.

Miks just vana aja lood? Usk Jumalasse on ikka olnud osa eestlaseks ja eestimaalaseks olemisest. Perepäeva eesmärk oli näidata põlvkondade sidusust ja tuletada meelde, et kultuur ja usk toetuvad eelnevatele põlvkondadele. Usk on meie kultuuri alus ja usutõed kanduvad edasi vanematelt lastele. Piibel on olnud raamatute raamat, mida on loetud läbi elukaare: noor põlvkond õppis tähti ja lugemist, vanem põlvkond luges ja jutustas Piiblist lugusid. Lood ajast kui kuulus- ja kogukonnatunde kandjad anti edasi kirikus ja koguduses.

Perepäeval oli Jaani kiriku hoovis kahe telgi all uudistamist ja tegevust nii väikestele kui ka suurtele. Maris Kuldkepp jutustas piiblit heast karjast ja koos meisterdati põrandapilt. Lapsed tegid igaüks oma lamba, omanäolise, mis ei pidanud olema valge. Oli ka kollaseid, musti ja punaseid. Lapsed ise on samuti omanäoliseks loodud, keegi ei ole teisega päris ühesugune. Põrandapiltide puhul oli tore see, et lapsed ise ehitasid selle maailma ja loo jutustasid nad ka ise – igaüks sai öelda, mida hea karjane oma lammastele ütleb-teeb, kuidas nende eest hoolitseb. Üks laps rääkiski, et „kui me ära kaome, siis ta tuleb ja otsib meid üles“.

Vana aja töid näitasid ja õpetasid huvilistele Valve-Eha Ennok ja Anu Saar, kelle juures sai proovida lambavilla kraasimist, lõnga valmistamist ja näpunööri punumist. Uudistati, kuidas arvutada arvelauaga, ja maaliti kividele pilte. Näpunööri punumine pakkus huvi eeskätt suurtele, kraasimisest said kõige enam lusti lapsed.

Väga palju osalejaid oli tulnud kultuurilisele

jalutuskäigule
H a a p s a l u
kuulsal prome-
naadil, kus
möödunud aegu
elustas ning
lugusid rääkis
a j a l o o l a n e

ja haapsallane Jüri Kuuskemaa. Inglise keeles tegi tutvustava jalutuskäigu Kai Kulbok. Jalutuskäigud said alguse Jaani kiriku hoovist, kus nii kohalikele inimestele kui ka külalistele anti ülevaade Jaani kiriku ajaloost ning kiriku olulisusest Haapsalus. Loodusgiid Dagmar Adler viis oma 14-liikmelise loodushuviliste rühma Haapsalu Tagalahe-äärsesse linnuriiki.

Lapsevanemad osalesid töötoas „Vanemluse ehituskivid“ psühholoogide Riina Paatsi ja Maret Konsoni juhendamisel. Grupis arutati peresuhete dünaamikat, erinevate põlvkondade vahel toimivaid peremustreid ja jagati omavahel kogemusi. Fotoseina juures said soovijad ennast jäädvustada. Perepäeva külastas peapiiskop Urmas Viilmaa, kellega oli osalistel rõõm teha ühispilet.

Perepäeva korraldamine toob iga koguduse juurde aktiivset elu ja uusi inimesi, kes on rõõmsalt valmis kaasa lööma. Meil on võimalus proovida oma pealehakkamist tuleval suvel, kuna EELK Misjonikeskus on pakkunud Mustamäe kogudusele korraldada 2022. aasta kirikupäev.

EELK Missio Läänemaa 2021 perepäeva toimkonna nimel

Velda Veia

ÜHISPALVUS LOODUSKAITSJATEGA

Luc Saffre

10. septembri õhtul tervitasime Mustamäe kirikus kahte looduskaitset, kes tutvustasid oma tööd. Pärast nende esitlust algas ühispalvus Taizé lauludega, kus me palusime Jumala õnnistust looduskaitsejatele ja nende tööle. Oodatud olid kristlased igast konfessioonist.

Külaline Mati Sepp (MTÜ Eesti Metsa Abiks) rääkis terve tunni oma tööst ja miks ta seda teeb. Ta rääkis rahulikult toonil ja väljendas end arusaadavalt. Ta seletas, miks Eesti metsad ja nende elanikud on ohus. Tundsime tema suurt armastust nende vastu. Ta jutustas, mida ühing on teinud – sellest, mis on juba õnnestunud, ja sellest, mis jääb veel teha.

Looduskaitsete tunnistus avaldas sügavat muljet. Koguduse vastus oli samuti muljetavaldav: palvuses rahunesime maha, kuulasime, mida Jumal meile räägib, süvenesime vaikusesse, sõnastasime oma tänulikkuse ja eestpalved.

EELK Mustamäe Maarja Magdaleena kogudus osales niimoodi rahvusvahelises projektis „Loodu aeg“ (*Season*

Of Creation), mille raames kristlased palvetavad ja tegutsevad üle maailma meie ühise kodu eest.

Kristlastena usume, et inimesed peaksid hoolitsema Loodu eest. Sinna kuulub tänapäeval näiteks looduskaitse, haridus, kaasinimeste eest hoolitsemine ja sotsiaalselt õiglased struktuurid. Hulgaliselt tööd on vaja teha selle eest, et kõik inimesed saaksid elada rahu Maa peal nii täna kui ka tulevikus.

Eestis on palju inimesi, kes aitavad kaasa Loodu eest hoolitsemisel. Nende hulgas ka need, kes ei nimeta ennast kristlaseks, kuid siiski teevad nad just seda, mida Jumal meilt ootab. Septembrikuus palvetame nende eest ning ütleme neile: „Me soovime teile edu ja Jumal õnnistagu teid“.

See kohtumine on registreeritud ka Season Of Creationi andmebaasis, mis ühendab meid ülemaailmse palveprojektiga: <https://seasonofcreation.org/event/special-guests-at-the-weekly-prayer/>

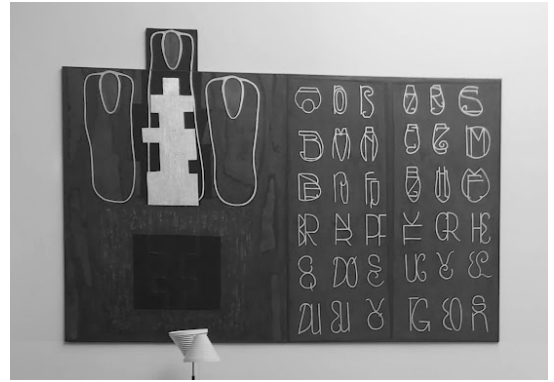
IGAVENE SÕNUM MUUTUVAS AJAS

kultuurielamusi vahendab Imbi Arro

2000-aastase kristluse ajaloo jooksul on ka kirikuarhitektuur reageerinud arengutele usu mõtestamises ja praktikates. Hoolimata välistest muutustest võib modernne kirikuarhitektuur olla sama kõnekas kui möödunud sajandite külluslikud ehitised.

Sel suvel sain külastada Soomes Kauniainenis asuvat kirikut, mis on valminud 1983. aastal Alvari Aalto õpilase Kristian Gullichseni käe all. Gullichsen oli arhitekt, kes pidas oluliseks, et arhitektuur puudutaks vaimu, meeli ja kujutlusvõimet.

Kauniainenikirikoma massiivse esikülje ja lõunapoolse punastest tellistest seinaga näeb välja nagu kindlus, mis pakub kaitset välismaailma pealispinnalisuse ja kommertsiaalsuse eest. Nii on iseloomustatud seda Gullichsenile endale südamelähedast hoonet. Minimalistlik, kuid täis kristlikku sümboolikat, on ka interjöö. Lubjatud seinad, kitsad käigud, sambad – see on viide kristluse sünnipaigale Vahemere ääres. Tähtsust kannab ülalt tulev valgus, voolava veega ristimisnõu, mille kohal maal Jaakobi redelist. Altari rist on kahepoolne – ühel pool naelad ja odaots, teisel haavadest puhkenud roosid. Tooliridade paigutus altari suhtes rõhutab inimese ligiolekut Jumala armule.

Minu lemmik oli Marika Mäkelä teos “Püha Kolmainsus” (pildil). See suur sügavsinine maal altariseina paremas nurgas köitis kohe tähelepanu, ent lahti mõtestamine ei olnud lihtne. Maal koosneb kahest paneelist. Vasakul oleva kolme kuju tähendust ei olnud raske mõista – Isa, Poeg ja Püha Vaim. Aga paremal? Mingis muistses keeles kirjutatud Piibli tsitaat? Siin oli vaja kirikuõpetaja abi. Selgus, et need 36 monogrammi tähistavad koguduse liikmeid. Ühel pool musta joont need, kes veel siinpool, teisel pool siit juba lahkunud. Nad ei ole ühesugused kriipsud, ruudud või pallid, iga inimene on isesugune, oma eripäraga, koosneb mitmesugustest sirgetest, kõveratest ja ümaratest joontest. Ja kõik nad on teretunud kogudusse, kõik on vastu võetud Jumala poolt. Kas pole tore?

TÄNU- JA EESTPALVED

Jeesus ütles: Teie olete maa sool. Aga kui sool läheb läägeks, millega saab siis teha seda soolaseks? Ei see kõlba enam millekski muuks kui visata inimeste jalgade tallata. Teie olete maailma valgus. Ei saa jääda märkamatuks linn, mis on mäe otsas. Ega süüdata ka lampi ja panda vaka alla, vaid lambijalale, nii et selle valgus paistab kõigile majasolijatele. Mt 5:13-16

EESTPALVED

Armas Jumal! Palume kõigi koguduse liikmete eest, keda pole ammu näinud. Täida kõiki oma Püha Vaimuga ja kutsu tagasi koguduse osadusse!

Armas Issand! Toome sinu ette kõik oma lähedased. Kaitse meid haiguste ja õnnetuste eest! Aita meil alati hoida oma südames tänu ja rõõmu!

Issand, saada meile oma Püha Vaimu kõigis koguduse ettevõtmistes ning juhata meid meie teekonnal!

Armas Jumal! Toome Sinu ette meie kiriku ehituse. Palume, et kõik takistused saaksid ületatud ning ehitustööd võiksid jätkuda.

TÄNUPALVED

Armas Jumal! Tänu Sulle, et sa oled meid kutsunud osa saama Sinu evangeeliumi valgusest, nii et see meie kaudu jõuab kõigi inimesteni meie ümber!

Tänu Sulle, Issand, iga päeva eest, nii rõõmude kui ka murehetkede eest! Tänu sulle kõigi lähedaste eest, meie laste ja lastelaste eest!

Tänu Sulle, Issand, iga juhatuse, õnnestava kogemuse, valgustava teadmise eest!

PALVE

Issand Jeesus Kristus, Sa oled oma koguduse kutsunud olema maa soolaks ja maailmale valguseks. Ärata meid igasugusest loidusest, valmista Sind teenima ja Sinu nime kuulutama. Et me seda suudaksime, hoiame meie keskel oma sõna selget valgust ja kinnita meie südameid oma Vaimuga.

PS! Kui koged Jumala vastust oma palvetele, siis palun jaga oma TÄNUPALVEID siin ajalehes, et julgustada teisi. Samuti võid julgelt saata oma EESTPALVESOOVE, et ka teised koguduse liikmed saaksid sinu eest palvetada.

UNENÄGUDE SELETAJA TAANIEL

Seekordse lastelehe tegelane on Taaniel, kes oli Jumalale kuulelik mees ning oskas unenägusid seletada. Alloleva teksti lõigud on aga segi paisatud. Kui tahad teada, mis järjekorras Taanieli lugu täpselt läks, pead leidma tähenduse sõnale "evangeelium" ning lõigud vastavalt saadud vastuse tähtedele õigesse järjekorda sättima.

Õ

Kuningas Nebukadnetsar näeb unenägu suurest puust, mis maha raiutakse, aga juur jääb maasse ning Taaniel seletab tänu Jumala abile selle tähenduse, kutsudes kuningat meelesparandusele. Kuningas läheb hulluks ja elab metsas seitse aastat.

N

Kuningas Belsassar korraldab suure peo ja kasutab Jeruusalemma templist toodud kuld- ja hõbenõusid, et neist süüa ja juua. Peo ajal ilmub käsi, mis kirjutab seinale neile tundmatus keeles sõnumi. Taaniel tõlgib selle ära ja annab teada selle tähenduse - sõnum ütleb, et kuningas on patune ja ta kuningriik vallutatakse.

S

Taaniel ja tema kolm sõpra keelduvad kummardamast kuninga püstitatud kuldset kuju ning Hananja, Miisael ja Asarja heidetakse karistuseks tulisesse ahju. Jumal on ju keelanud kummardada teisi jumalaid ja kujusid, seega päästab Jumala ingel nad kuumas ahjus surmast.

U

Kuningas Darjaavese ametnikud on kadedad Taanieli peale tema kõrge positsiooni tõttu riigis ja mõtlevad välja plaani, et kõik peavad palvetama ainult kuninga poole. Taaniel Jumalale ustava mehena keeldub ning karistuseks visatakse ta lõvide juurde auku. Jumal päästab ta ära ning kuningas käsib kummardada Taanieli Jumalat.

H

Babüloonia kuningas Nebukadnetsar vallutab aastal 605 eKr Jeruusalemma ning viib ilusaid, noori ja tarku mehi kaasa vang. Nende hulgas ka Jumalale ustava Taanieli ja tema kolm sõpra: Hananja, Miisaeli ning Asarja. Babüloonias antakse neile uued nimed - Beltsassar, Sadrak, Meesak ja Abednego.

M

Kuningas Koorese ajal (538 eKr) lubatakse juutidel Babülooniast tagasi Jeruusalemma minna.

A

Kuningas Nebukadnetsar näeb unenägu suurest kuldsest kujust ja Taaniel palub Jumalalt tarkust, et selle tähendust seletada. Taaniel saabki Jumalalt teada unenäo tähenduse ja annab kuningale teada, et see ennustab tema kuningriigi tulevikku.

E

Taaniel ja tema sõbrad keelduvad kuninga pakutavast joogist ja loomsest söögist, et mitte rikkuda Iisraeli Jumala käsk. Oma tarkuse ja ilusa välimuse tõttu saavad nad head töökohad kuninga õukonnas.

KUUKAVA OKTOOBER 2021

Jumalateenistus armulauaga

pühapäeviti kell 15

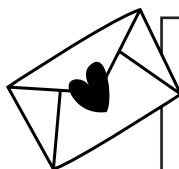
Perejumalateenistus armulauaga

kuu esimesel pühapäeval (3.10 ja 7.11) kell 12

KOGUDUSES TOIMUB:

- P 10.10 kell 12 Lastekirik
T 12.10 kell 18.30 Dr Jaan Lahe järeleeritund teemal "Mida teame algkristlusest?"
L 16.10 kell 17 Noorteõhtu
P 17.10 kell 12 Lastekirik
N 21.10 kell 12 Elurõõmsad ja tegusad
P 24.10 kell 12 Mudilaskirik
N 28.10 kell 18.30 Dr Jaan Lahe piibliseminar Koguja 11:1-6
R 29.10 kell 19 Palvus Taizé lauludega
L 30.10 kell 17.30 Noorteka kostüümipidu

Eine Piibli ja palvega teisipäeviti, kell 12 kiriku koristamine, kell 13.30 palvus ja kerge eine.

Kui soovite koguduse ajalehte edaspidi endale **postkasti tellida**, siis palun andke oma soovist teada e-posti aadressil Mustamae@eelk.ee või mustamae.kogudus@gmail.com.

Ajalehe leiate ka kogudusest kohapealt, samuti saab seda lugeda koguduse kodulehel www.eelk.ee/mustamae.

- 01.10 Andrus Kuusk
05.10 Reena Kuusekänd
10.10 Liisi Lausen
10.10 Ingrid Kaldoja
15.10 Renate Ode
15.10 Katrin Elisabeth Kaljapulk
23.10 Kaimo Klement
23.10 Luuis-Arabella Kütismaa
24.10 Marta Koppelmann
25.10 Marek Koppelmann
27.10 Elina Rätsep
30.10 Erko Alliste

Kallis Taevane Isa,

*täname Sind kauni sügise eest,
et oled meie maad ja rahvast õnnistanud
külluslike andidega.*

*Palume nüüd tarkust jagada antust
rõõmsa südame ja käega,
lahkuse ja armastusega. Amen.*

VAIMULIKE KÕNETUNNID KOKKULEPPEL:

TIINA KLEMENT – koguduse õpetaja; e-post: tiina.klement@hotmail.com; tel: 5373 0718
JAAN LAHE – koguduse abiõpetaja, teoloogiadoktor; e-post: usundiurija@gmail.com; tel: 516 7724
ÜLLE REIMANN – koguduse diakon; e-post: mustamae.kogudus@gmail.com; tel: 5664 6029
IMBI ARRO – diakon emeeritus; e-post: imbiarro@gmail.com; tel: 551 7970
Lastetöö juhendaja **Maris Kuldkepp** – e-post: kepamaris@hotmail.com; tel: 5672 6863
Kantor ja Misjonikoori juhataja **Maarja Vardja** – e-post: maarjavardja@gmail.com

(Liikme)annetused:

Annetuse saaja: EELK Mustamäe Maarja Magdaleena kogudus
Luminor pank, konto: EE311700017002962090 või LHV pank, konto: EE757700771000677814
Luminor pank, konto: EE241700017003221206 (**Mustamäele kiriku ehitamise heaks**)

Koduleht: www.mmmk.ee

E-post: Mustamae@eelk.ee ja mustamae.kogudus@gmail.com

Koguduse aadress: Kiili 9, Tallinn 13423

Magda Misjonipood: A. H. Tammsaare tee 89, II korrus; avatud E-R 10-18, L 11-15, P suletud.

e-post: magdapood@gmail.com; tel: 600 2222; [Facebook.com/magdapood](https://www.facebook.com/magdapood)

Ajalehe toimkond: kujundaja **Jaana Maria Unga**, keeleteimetaja **Auli Tohv**